

СТАВЛЕННЯ ДО РЕЛІГІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті подані результати дослідження, яким є ставлення молоді до релігії у період військової нестабільності країни та якій з релігій сьогодення надають перевагу студенти. На основі отриманих результатів розроблені практичні рекомендації щодо можливих шляхів вирішення проблеми.

Ключові слова: соціологія релігії, віра, релігійна течія.

Abstract

The article presents the results of research which is the attitude of young people towards religion in time military instability in the country and which present religions prefer students. Based on the results, I developed the practical recommendations to solve possible solutions to the problem.

Keywords: sociology of religion, belief, religious movement.

Сучасний світ вирує змінами, позначений глибокими конфліктами, напругами та суспільними розколами, як і руйнівним впливом сучасної технології на навколишнє середовище. Проте, ми спроможні контролювати свою долю і змінювати кожен своє життя, сподіваючись на краще, чого попередні покоління навіть уявити собі не могли [1]. Одне із вагомих місць в процесі суспільної взаємодії посідає релігія. Дослідження цього соціального феномену відбувається в межах різних наукових дисциплін, напрямків та шкіл. Релігіє є предметом вивчення й соціології релігії.

Релігія - особлива форма усвідомлення світу, основою якої є віра в надприродне, і яка включає в себе сукупність моральних норм і типів поведінки, обряді, культових дій та об'єднання людей в організації: церкву, релігійну громаду. Будь-яка релігія включає в себе кілька найважливіших елементів. Серед них: віра (релігійні почуття, настрої, емоції), вчення (систематизована, спеціально розроблена для даної релігії сукупність принципів, ідей, понять), релігійний культ (сукупність дій, які вчиняють віруючі з метою поклоніння богам, тобто обряди, молитви, проповіді тощо) [2].

Релігія в сучасному світі відіграє роль невід'ємного та активного компоненту більшості соціально-політичних подій, тому майже всі соціально-політичні загострення та конфлікти на своєму ґрунті мають різні віросповідання та, як наслідок, релігійні непорозуміння. Адже переважна більшість населення земної кулі – віруючі, і тому не рахуватися з релігією, а тим більше з релігійним фанатизмом, у його різних модифікаціях і трансформаціях просто неможливо.

Для з'ясування місця і переборення цього явища необхідний систематизований, комплексний підхід до його вивчення, який враховував би зовнішні фактори мікрооточення, внутрішні суб'єктивні настанови віруючого [3].

Існує проблемна ситуація, яка полягає в тому, що релігійні конфронтації, під дією соціальних факторів, можуть по-різному проявлятися. Іноді серед небезпек, що підстерігають молодь, слід остерігатися сект. Адже проблема існування та діяльності сект на сьогоднішній день досить актуальна. Багато молодих людей, недостатньо знаючи всі аспекти цієї справи, вступають у дані релігійні організації. Це призводить до зруйнованим сім'ям і зламаним життям.

У нашій країні, за даними фахівців, зараз налічується від 3 до 5 мільйонів adeptів релігійних сект, з яких у віці до 18 років - близько 500 тисяч, а від 18 до 25 років - 1 мільйон осіб (оцінити в цій цифрі частку, відповідну чисельності adeptів деструктивних релігійних організацій, проблематично, хоча орієнтовно воно складе близько 500-900 тисяч чоловік).[3]

Об'єктом даного соціологічного дослідження стала студентська молодь групи ТК-12 факультету «Телекомунікації» Вінницького національного технічного університету, а саме 30 студентів, з яких 20 чоловічої статі та 10 — жіночої, віком від 19 до 21 року. Завданням соціологічного дослідження постало:

1. З'ясувати актуальність проблеми серед молоді;
2. З'ясувати до якої релігійної течії себе відносить молодь;

3. З'ясувати чи розуміє молодь що таке релігія;
4. Проаналізувати сутність ставлення студентів до релігії – чи відповідає вона внутрішнім переконанням або ж є даниною моді;
5. Визначити погляди студентів, чи вважають вони ворогом прибічника іншої релігії;
6. Визначити погляди студентів щодо того, чи необхідним є для релігійної та віруючої людини відвідувати церкву та інші місця, де віддають шану релігії;
7. Визначити погляди студентів щодо зміни релігії.

На основі аналізу отриманих результатів проведеного соціологічного дослідження можна сказати, що висунута гіпотеза щодо різного ставлення молоді та різного віддання належного релігії підтвердилася частково.

Дослідження показало, що актуальність даної теми «Ставлення до релігії» є вищою за середню - 3,3 бали (за 5-ти бальною шкалою). Більшість молоді - православні християни є віруючими. Відмінності у відповідях респондентів за національністю, не виявлено. На питання «Чи святкуєте Ви якісь релігійні свята?» 90% респондентів дали позитивну відповідь. Найпопулярнішими релігійними святами серед молоді виявилися: Великдень (74,1%), Різдво (59,3%), Водохреща (22,2%), Трійця (7,4%). 10% опитаних не святкують жодного релігійного свята, пояснюючи це тим, що не віруючі. В ході дослідження було виявлено, що серед тих, хто впевнено відносить себе до віруючої молоді, жіноча стать переважає (64%), представників чоловічої статі, які вірять в Бога 36%. Дані приблизно збігаються з дослідженням Київського міжнародного інституту політики та Інституту соціології НАН України, які представили результати опитування «Релігія та релігійність в Україні». Опитування проведене у рамках Міжнародного проекту соціального дослідження (ISSP). Жінки в Україні більш віруючі, ніж чоловіки: завжди вірили у Бога 63% жінок і 41% чоловіків [5].

Разом з тим, спостерігається протиріччя між позиціонуванням респондентів себе як віруючими, з одного боку, і низьким рівнем дотримання принципів релігійного життя, з другого. Ставлення до релігії перестало бути високим, таємничим, високодуховним. Так було за часів язичницьких богів, їх намагалися задобрити на успіх, щастя, любов, позбавлення від хвороб. Молодь починає поводитися благочестиво лише в критичні моменти.

На підставі отриманих результатів можна рекомендувати:

- щоб бути обізнаним у самому значенні поняття релігія, тобто, що є основою віри у Бога, необхідно читати більше літератури;
- пам'ятати, що ви віруюча людина не тільки на великі релігійні свята;
- оскільки держава не бере на себе справу релігійної освіти та виховання і це - справа релігійних організацій і батьків, тому з дитинства необхідно привити дитині шану до релігії і віросповідання кожного.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Слободянюк А.В. Значення соціології як науки та навчальної дисципліни в сучасному українському суспільстві [Текст] // Вісник «ВПШ». – 2011. – №1. – С.16-20.
2. Релігія та її походження [електронний довідник]. Режим доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=47161&pg=2>
3. Академічне релігієзнавство / За науковою редакцією професора А. Колодного.- Київ: Світ знань, 2000. – 862 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство : Підруч. / В. І. Лубський, В. І. Теремко, М. В. Лубська. – К.: Академвидав, 2005. – 431 с.
5. Паращевін М. Релігія та релігійність в Україні / За ред. С. Макеєва. Переднє слово О. Іващенко . – К.: Інститут політики, Інститут соціології НАН України, 2009. – 68 с.

Анатолій Володимирович Слободянюк – к. соц. н., доцент кафедри суспільно-політичних наук, науковий керівник лабораторії соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця.

Антоніна Віталіївна Письменна – студентка групи ТКт-126, факультет радіотехніки, зв'язку та приладобудування, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: Antonina_pismenna@mail.ru

Slobodyanyuk Anatoly V. - PhD in Sociology, assistant professor of social and political sciences, scientific director of the laboratory of sociological researches Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa

Pismenna Antonina V. - group TCt-12b, Faculty of Radio Engineering, Telecommunications and Electronic Instrument Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: Antonina_pismenna@mail.ru.